

Teekonna alguses

Mingalaba, sõbrad!

On tore alustada esimest kirja Myanmarist ja teada, et seda loevad armsad inimesed, kellega meil on olnud võimalus erinevates seostes tutvuda. On neid, kellega oleme kohtunud vaid põgusalt ning neid, kellega on käidud samu radu pea terve elu. Võib-olla jõuab see kiri ka nendeni, kellega me kunagi silmast-silma kohtunud pole. Igatahes mõtleme teist igapäevase soojusega ja oleme rõõmsad, et just sina, armas lugeja, oled kaasa elamas meie tegemistele Myanmaris. *Mingalaba* ehk otsetõlkes õnnistust sulle!

Teekond koju

Uue kodu otsimine Yangonisse algas juba pool aastat enne siia saabumist. Hoidsime pakutataval korteritel Internetis silma peal, suhtlesime omanikega ning võrdlesime hindu. Pika otsimise peale leidsime endale piltide põhjal sobivana tunduva korteri, mis paraku Yangonisse saabudes osutus leebelt öeldes pettumuseks: korteri mööbel oli kaetud õrna hallituskihiga ning mõlemal pool korrusmaja olid pooleliolevad ehitusprojektid. Õnneks ei olnud me eelnevalt üürilepingut allkirjastanud, nii et põgenesime nõrduinud omaniku söimuvalangu eest hotelli. Pikast lennust väsinud ja kõigest poolteist tundi lennukis maganutena kuumas ja lärmakas Yangonis, ilma aknata tikutoosisuuruses hotellitoas... Milline imeline algus!

Usun, et paljud suurte muutuste ees olevad inimesed, kes on kaotanud kodu, on valanud võõra ja tundmatu lävel seistes pisaraid. Meie kolimine ei olnud erand. Esimestel öödel tundus maailm õues valitsenud troopilisest soojusest hoolimata külm ja kõle. Igatsesime koju, kuid mitte tagasi Tartu koju, vaid kohta, kus hakata looma uut kiindumussuhet meid ümbritseva maailmaga.

Kodu tähendusest mõtleme enam siis, kui oleme kodust eemal või kodutud. Kuid kodu ei pruugi olla vaid konkreetne koht. Kodu tunne on midagi avaramat; juurte ja pidepunkti tunne, teadmine, et sul on turvaline, et sul on võimalus olla sina ise ning et oled aktsepteeritud ja armastatud sellena, kes sa oled. Võrdpilt elusteest kui sellise pidepunkti, tähenduse ja iseenda otsingust on paljude kaasahaaravate lugude taustal. Ka meie kõigi eluteed läbiv metafoor on kodust lahkumine, teelolek ning katsumused ja kohale jõudmine kuhugi, kus tunneme, et meie juured leiavad pinna, kust ammutada vett ehk jõudu elada ning uskuda, et maailm on turvaline ja hea. Kristlikust vaatepunktist on inimese elu osaduses olemine Jumalaga. Jumalateenistus on selle osaduse ilmestamine sõnade, lõhnade, värvide, maitsete, muusika jne kaudu. Usu horisondil saame rännata elu võõrastel teedel uskudes, et oleme armastatud, kuhu iganes meie rännakud meid

Tagasihoidlik kohvikuke, moslemite pereäri mošee kõrval on üks vähestest kohtadest, kus Yangonis head jäätist saab. Jäätised tehakse valmis õhtuks ja valikus on korraga kuni neli maitset. Meist saavad kindlasti püsikunded! :)

Pidulik pilt uue kodu ees. Lipud on kingitud armsatelt sõpradelt, Eesti lipp suisa käsitöö <3

Kuigi oleme mõlemad Joonaga üpris palju reisinud, on meie sihtkohtadeks olnud enamasti piirkonnad, kus võime imetleda kõike kaunist ja erilist ilma sisemisest mugavustsoonist välja astumata. Yangon on teistsugune! Esimene mulje lennujaamast kesklinna poole sõites, oli imestus selle üle, kuidas on võimalik elada sellise vaesuse ja korratuse keskel. Taksoaknast nägime vilksamisi küll ka üksikuid uhkeid villasid, aga need on ümbritsetud kokkuvajumise äärel hurtsikute, väikeste räämas müügiputkade ja tagasihoidlike majakestega. Pilt muutub kesklinna jõudes veidi; linna siluetti ilmuvad mõned klaasist uhked hotellid ja peened kaubanduskeskused, silm saab imetleda kunagist koloniaalajastu arhitektuuripärandit, poe- ja müügiputkade pidajad pesevad oma äri esise ala õhtu saabudes puhtaks ning inimesed on kenasti ja korralikult riides. Kuid vaesust näeb siiski kõikjal ja palju. Kirjeldatus ei ole hukkamõistu või halvaksapanu, vaid kirjutan meie kodulinnast, mille heaolu meile korda läheb.

viivad. Usk pakub lohutust, et oleme alati kodus, alati armastatud. Vahel kaob see horisont silmist. Kes ei oleks kogenud seda eksinudoleku ja hirmu tunnet?! Nii lohutav oli ühel sellisel lootusetul õhtul saada sõnum armsalt sõbralt Eestist, kes kirjutas: "Ärge unustage, et ükskõik kus viibite, olete alati ümbritsetud Jumala armastusest." Külm pimedus hakkas vaikselt taanduma...

Olen siin sinu jaoks

Yangoni tänavaelust ja inimestest tahaks kirjutada pikemalt ja teeme seda kindlasti tulevates kirjades. Siinsed lõhnad, värvid, kuumus, inimeste naeratused ja nende siiras tagasihoidlik huvi meie vastu, kitsaid tänavaid ääristavad majad oma ilus ja lagunemises, poekesed ja tillukesed kohvikud, hulkuvad koerad, häälte müriaad... kõik võiks väärida eraldi peatükki. Kel ligipääs Facebooki või Instagrami, saab end vahetute muljetega kursis hoida. Praegu piirdun ühe impressiooniga ja sellest johtuvate mõtetega.

Yangoni kesklinna tänavad on ääristatud väikeste müügilettidega. Müüakse kõike, alates puu- ja juurviljadest, kuni näiteks võimaluseni end kaaluda. Kaup on enamasti asetatud väikestele kipakatele lauakestele, vahel lihtsalt maha laotatud.

Nähes elu, mis on väliselt nii teistsugune, justkui vastandlik sellele, mida mina pean õnnelikuks, saavutusväärseks ja meeldivaks, märkan endas vastakaid tundeid. Ühelt poolt tahaks teha midagi, et lahendada nende inimeste olukord. Kui mitte terve Yangoni, siis näiteks vähemalt oma piirkonna kõik sotsiaalsed probleemid. Kohe küsin aga endalt, miks arvan, et minu läänelik heaoluühiskonna mõõdupuu elule peaks olema norm? Esimene, küll iseenesest kiiduväärt algatus tundub teise mõtte taustal ülbenä ja mõtlematuna. Neist inimestest midagi teadmata arvan teadvat, et nad vajavad abi ja et mul on olemas lahendus?!!!

Oleks tore olla nagu Jeesus, kes tervendas haigeid, lohutas hirmunud, julgustas kahtlejaid, andis eksinutele kätte suuna ja elu mõtte... Aga ka Jeesus ei tervendanud kõiki maailma, isegi mitte kõiki Palestiina või Jeruusalemma inimesi korraga, vaid kohtas alati inimest tema olukorras isiklikult. Veelgi enam, ta ei läinud vaevatud inimese juurde ega lihtsalt tervendanud teda, vaid küsis: "Mida sa tahad, et ma sulle teen?"

Jäin mõtlema, et igatsen näha enda ümber rahu, kuid kas minus endas on rahu või on mu mõtted täidetud muretsemise, hinnangute, rahulolematusega...? Ütlen maailmale, et maailm muutuks ja terveneks, kuid millistest muutustest alustan

oma elus? Iga päev ja iga kohtumine on väike võimalus anda kellelegi oma aega, tähelepanu ja hoolivust. Sinu käes on iga päev võimalus küsida kelleltki, vahel ilma sõnadeta: "Mida sa tahad, et ma sulle teen?" Mis oleks sinu vastus küsijale? Mida igatsed sina oma elus? Mida oled ise valmis andma? Igatseme kõik, et meid märgataks ja kuuldaks, meist hoolitaks, meile öeldaks sõbralikke sõnu, meid armastataks... Me ei pea olema superkangelased, et muuta maailma, vaid piisavalt julged, et olla kellegi jaoks olemas elu väikestes suurtes hetkedes.

Yangoni tänavad on värvilised ja rohelist leiab sageli ootamatutest kohtadest, näiteks kasvamas majade seintel ja katuserennides. Kitsad tänavad ühendavad korrapärase võrgustikuna suuri bulvaareid ning on ääristatud väikeste poekestega. Pilku kõrgemale tõstes on näha koloniaalajastu küll üsna kulunud, kuid hurmav arhitektuuripäränd. Huvitav on see, et mõne tänava kõik poed müüvad samu tooteid; nt sädelevaid ja uhkelt kaunistatud ümbrikke, igas poes täpselt sama valik. Tavalisi ümbrikke sellelt tänavalt aga ei leia! Või siis suurte ärihoonete vahetus läheduses paiknev tänav, kus parkivate autode asemel on aktiivses kasutuses ridamisi paljundusmasinaid, müüakse paljunduspabereid, muid kirjatarbeid aga mitte.

Meie kodu, meie linn, meie ühine vastutus

Kuidas lõppes meie korteriotsingute saaga? Peale paaripäevaseid otsinguid ja umbes kümne korteri vaatamist, millede üldnimetajad olid hallitus, kopituslõhn, mustus, väsinud välimus, päevavalguslambid, kõle-koledad korrusmajad, leidsime endale väikse, kuid hubase kodu vanu maju restaureeriva firma Doh Eain kaudu. Doh Eain tähendab burma keeles meie kodu ning nende eesmärk on päästa lammutuse eest vanu koloniaalstiilis, umbes sajandi eest ehitatud maju. Oleme mõlemad vanade majade fännid ja seetõttu eelil, et saame olla osa heast algatusest. Doh Eain püüab muuta linnaruumi inimsõbralikumaks ja arendada kogukonnatunnet. Korraldatakse koristustalguid prügist üleujutatud kitsastel kõrvaltänavatel, kuhu siis noortele suunatud kunstiprogrammide raames ilusaid seinamaalinguid tehakse ja taaskasutatud materjalidest ajaveetmiskohakesi ehitatakse. Ehk avaneb ka meil võimalus mõnes sellisest ettevõtmises vabatahtlikuna kaasa lüüa.

Rõõmu ja rahu teile kõigile!

Helene ja Joonas

Näide Doh Eaini linnaruumi arendamise projektist, kus noored kunstnikud on kaunistanud ühe räämas olnud kõrvaltänava.

Eestpalve ja tänu

- * Oleme tänulikud, et leidsime toreda kodu.
- * Palume eestpalvet alanud keeleõpingute kiireks edenemiseks, et võiksime leida kontakti koguduse liikmetega.
- * Palume Myanmaris luterliku kiriku töötajate ja vabatahtlike eest ning et kogudused võiks kasvada.
- * Palume, et viisa pikenduse saamine võiks sujuda.

Rakverest pärit Helene ja Soome päritoluga Joonas on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku ja Soome Luterliku Evangeeliumiühingu misjonärid. 2019. aasta augustis läkitati nad kolmeks aastaks tööle Kagu-Aasiasse, Myanmarisse. Nende töö valdavalt budistlikus Myanmaris on toetada sealset luterlikku kirikut. Peale burma keele õpinguid hakkavad nad õpetama paari aasta eest rajatud teoloogilises instituudis kiriku tulevase töötajaid ja vabatahtlikke.

Kas sooviksid saada sõbrakirja oma e-postkasti?

Kirjuta Helenele aadressil helenetoivanen@gmail.com

Kas soovid toetada EELK välismisjonitööd tööd Myanmaris ühekordse annetuse või püsikorraldusega?

Annetused on oodatud EELK Misjonikeskus välismisjonikontole

Saaja: EELK Misjonikeskus, konto nr: EE292200221071313929.

Kas soovid olla meie tegemistega kursis sotsiaalmeedia kaudu?

Oleme leitavad Instagramis Toivasetmissio ja Facebookis Toivaset Missio.